

Aluehallintovirasto

Osaava verkostohankkeet

- vuonna 2010 käynnistyneiden kehittämishankkeiden
väliarviointi

Arja-Sisko Holappa (toim.)

Johanna Albert

Carola Bryggman

Maritta Castrén

Matti Kangasoja

Lea Karjomaa

Marjut Ronkainen

Elisa Suutala

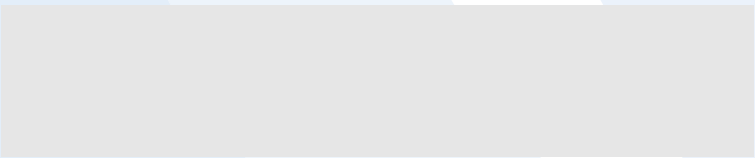
28.2.2011

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
POL / Peruspalvelujen ohjausyksikkö

Osaava verkostohankkeet – vuonna 2010 käynnistyneiden kehittämishankkeiden valiarviointi 28.2.2011

Arja-Sisko Holappa (toim.)
Johanna Albert
Carola Bryggman
Maritta Castrén
Matti Kangasoja
Lea Karjomaa
Marjut Ronkainen
Elisa Suutala

Oulu 2011

SISÄLTÖ

Väliarvioinnin tehtävä.....	4
Vuonna 2010 käynnistyneet verkostohankkeet.....	4
Väliarvioinnin toteuttaminen.....	6
Syyslukukaudella 2010 toteutunut kehittämistoiminta.....	6
Ohjausryhmien arviointi tavoitteiden saavuttamisesta.....	8
Verkostoyhteistyön toteutuminen	10
Verkostoyhteistyön toteutuminen	10
Kehittämissuunnitelmien laatiminen ja kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen.....	12
Täydennyskoulutuksen / osaamisen lisäämisen toteutuminen	13
Haasteita jatkossa väliarviointien perusteella	18
Liitteet	20

Opetusneuvos Martti Markkanen Kainuun lukioiden ja vapaan sivistystyön henkilöstön laatuverstaassa

VÄLIARVIOINNIN TEHTÄVÄ

Aluehallintovirastot ovat yhteistyössä koonneet tulossopimuksensa sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjekirjeen 142/520/2010 mukaisesti tietoa käynnissä olevista Osaava – ohjelman mukaisista verkostohankkeista. Osaava-ohjelman arviointi- ja seurantaryhmässä käsitellyn suunnitelman mukaisesti rahoitetuilta hankkeilta on pyydetty lyhyt itsearviointi hankkeiden etenemisestä sekä tiedot täydennyskoulutuksiin / osaamisen lisäämiseen osallistuneiden henkilöiden määrästä syyslukukaudella 2010. Hankkeiden toimittamien tietojen pohjalta aluehallintovirastot ovat arvioineet hankkeiden käynnistymistä ja ohjelman mukaista toteutumista. Aluehallintovirastojen resurssit hanketoiminnan seurantaan ja arviointiin ovat rajallisia, joten tietojen kokoaminen on tehty tiiviissä yhteistyössä. Tämä väliarviointiraportti on koottu tehtäväksiannon mukaisesti Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetustoimen henkilöstökoulutuksen neuvottelukunnan käyttöön.

Käynnistyneen kehittämistyön arviointia ja seuranta on käsitelty ja suunniteltu Osaava-ohjelman seuranta- ja arviointiryhmässä, toimeenpanevassa yhteistyöryhmässä sekä lokakuussa 2010 järjestetyssä eri toimijaryhmien yhteisessä seminaarissa. Kokonaissuunnitelma seurannasta ja arvioinnista on kehittynyt ensimmäisen ohjelmavuoden aikana varsin hitaasti resurssien vähäisyyden vuoksi. Verkostohankkeiden arvioinnin ja seurannan pohjana onkin aluehallintovirastojen keväällä 2010 laatima ehdotus. Aluehallintovirastot ovat kiinnostuneita kehittämään seuranta- ja arviointia jatkossa sekä hakemaan yhdessä hankkeissa toimivien kanssa uudenkin tyyppisiä vaihtoehtoja toteutuneen kehittämistyön todentamiseen ja avoimeen arviointiin. Nyt toteutettu kirjallinen väliarviointi on myös nostanut esille kehittämistarpeita aluehallintovirastojen antamien ohjeiden ja lomakkeiden osalta. Jatkossa sanallisen arviointitiedon kokoamisessa voidaan hyödyntää sähköistä kyselytietokantaa (Webropol). Ikävä kyllä määrällisten osallistujatietojen kokoamiselle ei ole näköpiirissä excel-taulukkoja toimivampaa kokoamistapaa.

VUONNA 2010 KÄYNNISTYNEET VERKOSTOHANKKEET

Vuonna 2010 aloitti 76 Osaava-ohjelmasta rahoituksen saanutta koulutuksen järjestäjien verkostojen kehittämishanketta. Näistä hankkeista suurin osa on alueellisia, toisiaan lähellä sijaitsevien kumppaneiden yhteisiä. Maantieteellisesti laajempia, aluehallintovirastojen rajat ylittäviä hankkeita on 15. Kiinnostus Osaava- hankkeen mukaiseen osaamisen ylläpitämisen ja lisäämisen rakenteiden ja toimintamuotojen kehittämiseen sekä täydennyskoulutuksen järjestämiseen oli runsasta. Valtionavustusta haettiin liki viisi kertaa enemmän kuin mitä sitä voitiin myöntää. Taulukossa 1 on koottuna vuoden 2010 hakutilanteen keskeiset tiedot.

Aluehallintovirastot arvioivat rahoitettujen hankkeiden maantieteellistä jakaumaa laatimalla karttaohjelmalla kuvia käynnistyneistä hankkeista. Karttoja on laadittu kunkin aluehallintoviraston osalta sekä koko maan tilanteesta (esimerkkinä liite 1).

Aluehallintovirastot pyysivät rahoituksen saaneita hankkeita tarkentamaan hankesuunnitelmiaan syyskuussa 2010. Tarkentavien tietojen tarve johtui siitä, että suurin osa hankkeista sai huomattavasti pienemmän rahoituksen kuin mitä alkuperäiset hankesuunnitelmat edellyttivät. Kaikki hankkeet kuitenkin käynnistyivät suppeammassa muodossaan. Aluehallintovirastot kokosivat tarkennetuista hankesuunnitelmista tietoa suunnitelmien keskeisestä sisällöstä sekä kohderyhmien jakaumista. Näitä tietoja on esitelty mm. Osaava Forumissa 10.11.2010 ja Opetustoimen henkilöstökoulutuksen neuvottelukunnassa 10.12.2010.

Taulukko 1. Osaava-ohjelman mukaiset valtionavustukset koulutuksen järjestäjien verkostoille 2010

Hakemukset		Aluehallintovirasto	Haettu avustus			Myönnetty avustukset			
Kaikki hankkeet	Joista AVI alueet ylittäviä		AVI alueet ylittävät	Paikalliset hankkeet	Yhteensä	OPM määrä-raha	Myönnetty avustus yhteensä	Rahoitettuja hankkeita	Joista AVI alueet ylittäviä
15	8	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	2 570 869	1 002 279	3 573 148	740 000	734 000	8	3
19	8	Itä-Suomen aluehallintovirasto	1 004 330	2 728 364	3 732 694	730 000	718 000	8	3
34	6	Etelä-Suomen aluehallintovirasto	876 600	8 523 578	9 400 178	2 455 000	2 404 000	25	3
9	0	Lapin aluehallintovirasto	0	1 140 620	1 140 620	300 000	298 000	6	0
15	3	Lounais-Suomen aluehallintovirasto	246 000	3 332 002	3 578 002	720 000	716 000	8	1
33	6	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	1 058 190	5 156 166	6 214 356	1 110 000	1 099 000	13	3
12	1	Svenskspråkiga serviceenheten för undervisningsväsendet	0	1 854 650	1 854 650	525 000	522 000	8	2
137	32		5 755 989	23 737 659	29 493 648	6 580 000	6 491 000	76	15

VÄLIARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN

Vuonna 2010 rahoituksen saaneiden Osaava-hankkeiden tulee rahoituspäätöksen mukaisesti koota sekä määrällistä että laadullista tietoa hankkeen toteutumisesta. Aluehallintovirastot ovat antaneet syksyllä 2010 hankkeille tarkentavan ohjeen hankkeiden seurannasta ja arvioinnista (liite 2). Koska aluehallintovirastoilla ei ole käytettävissä tietokantatyypistä ohjelmaa hanketietojen kokoamiseen, ovat hankkeet ilmoittaneet täydennyskoulutukseen ja erilaisiin osaamisen lisäämisen toimiin osallistuneiden määrät exel-taulukkoina. Koko osallistujamäärän lisäksi hankkeita on ohjeistettu seuraamaan ohjelmassa erityisesti kohderyhmiksi nostettujen henkilöstöryhmien osuutta kokonaisosallistujamäärästä. Määrällisen tiedon lisäksi hankkeita pyydettiin toimittamaan lyhyt itsearviointi hankkeen toteutumisesta vuoden 2010 loppuun mennessä. Hankkeet seuraavat myös määrärahan käyttöä ja raportoivat siitä ohjeistuksen mukaan ensimmäisen hankekauden loppuraportin yhteydessä helmikuussa 2012.

Aluehallintovirastot ovat arvioineet hankkeilta saamiaan määrällisiä ja laadullisia tietoja. Erityisesti määrällisissä tiedoissa (täydennyskoulutukseen osallistuneiden määrissä) oli puutteita ja epäselvyyksiä. Aluehallintovirastot pyysivät tarkentavia tietoja useilta hankkeilta. Jatkossa hankkeiden saamia ohjeita tulee selkeyttää.

Laadullisena arviointitietona hankkeilta pyydettiin lyhyttä kuvausta kehittämisen tavoitteiden saavuttamisesta. Käytettävä lomake (liite 3) on muodoltaan samantyyppinen kuin hankesuunnitelma. Kuvaukset vaihtelivat hyvin niukkasanaisestä tarkkaan ja monipuoliseen kerrontaan. Aluehallintovirastot ovat saamiensa tietojen pohjalta arvioineet kunkin hankkeen kokonaistilannetta. Tässä arvioinnissa on käytetty osin kvantifioivaa otetta.

Aluehallintovirastot ovat koonneet saamansa tiedot yhteiselle työasemalle, jonka tiedot ovat kaikkien aluehallinnossa olevien vastuuhenkilöiden käytössä. Virastoittain kootut tiedot on tallennettu yhteisille pohjille raportoinnissa hyödynnettäväksi. Tietojen kokoamisesta on vastannut Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

LAADULLINEN ARVIOINTI – SYYSKAUDELLA 2010 TOTEUTUNUT KEHITTÄMISTOIMINTA

Laadullisessa arvioinnissa noudatetaan samaa muotoa sekä väliarvioinnissa että hankkeiden loppuarvioinnissa. Tällä pyritään helpottamaan verkostojen työtä. Tietojen koonnin pohjana on sanallinen arviointilomake (liite 3). Koska väliarvioinnin ohje kuvata lyhyesti toteutunutta toimintaa suhteessa hankkeen tavoitteisiin oli varsin väljä, ovat hankkeiden toimittamat tiedot tyyliltään ja mitaltaan erilaisia. Toimitetuista tiedoista voi kuitenkin saada kuvan toteutuneesta toiminnasta. Kokonaisarvioina voi sanoa, että pääosa hankkeista on oman arvionsa perusteella käynnistynyt suunnitelmiensa mukaisesti. Suuri osa hankkeista raportoi käyttäneensä runsaasti aikaa suunnitteluun syksyn 2010 aikana ja pääsevänsä kehittämistoiminnassaan täyteen vauhtiin vas-

ta kevään 2011 aikana. Tämä on ymmärrettävää, sillä mukana on useita varsin kokemattomia hanketoimijoita sekä melko laajoja, yhteistoimintaan tottumattomien kumppaneiden verkostoja. Toisaalta näyttää siltä, että joissakin hankkeissa ei ole mietitty käytettävissä olevaa aikaa realistisesti. Aluehallintovirastot ovat oman arvionsa perusteella tyytyväisiä käynnistyneeseen ohjelma-työhön kokonaisuutena.

Hankkeita pyydettiin arvioimaan kehittämishankkeen tavoitteita ja niiden saavuttamista, kehittämistoiminnan rakenteita ja käytäntöjä ja täydennyskoulutusta / osaamisen lisäämistä. Koska toimintakaudesta oli arviointiajankohtaan mennessä kulunut vasta kolmannes, oli osa kehittämistoimista vasta alussa. Positiivista on, ettei yksikään 76 hankkeesta kertonut suurista vaikeuksista. Hankkeet ovat käynnistyneet onnistuneesti niissäkin tapauksissa, joissa aluehallintoviraston rahoitus oli huomattavasti alkuperäistä kustannuslaskelmaa pienempi. Pyydetty arvioinnit ovat itsearviointeja ja koska arvioinnin pyytäjä on rahoittaja, on oletettavaa, että tilannekuvausta hieman kaunistellaan. Hankkeet kertovat kuitenkin raporteissaan myös ongelmistaan ja syistä, joiden vuoksi jotkin toimet ovat viivästyneet. Tämän tyyppinen avoimuus on toivottavaa jatkosakin, jotta kehittämissuunnitelman tuloksia voidaan kansallisesti arvioida sekä kehittämistyön kokemuksia hyödyntää laajemmin aikuiskoulutuksessa.

”Hankkeen toiminta etenee tavoitteiden ja suunnitelman mukaisesti. Koulutustarvekyselyyn vastaamisessa on ollut teknisiä ongelmia. Kyselyä täydennetään tammikuussa 2011. Laatupilotit ovat käynnistyneet hyvin ja etenevät suunnitellusti. Laatupilottien kouluttaja ja ohjaaja on valittu. Opistoissa on käynnistetty sosiaalisen median hankkeita. Työhyvinvointipilotin käynnistäminen on suunniteltu. Opetushenkilöstön täydennyskoulutusta on suunniteltu ja toteutettu.” (hanke3/PSAVI)

En kartläggning av fortbildningsbehovet är under arbete. Styrgruppen har valt Palmenia att genomföra den, så resultatet från kartläggningen skall finnas nätverkets medlemmar till handa senast i mars 2011. Målet är fortfarande att resultatet från kartläggningen skall gå att använda då en fortbildningsstrategi för inkommande läsår utarbetas i april-juni 2011. Trots att vi är några veckor efter den ursprungliga planen, är vi nöjda och anser målen nåtts så som vi planerat. (project 2/SSU)

Tässä raportissa keskitytään hanketoiminnan käynnistymisen arvioimiseen, ohjelman tavoitteena olevan osaamisen kehittämisen rakenteiden ja käytäntöjen kehittämisen käynnistymisen arvioimiseen sekä syksyn aikana toteutuneen täydennyskoulutuksen / osaamisen lisäämisen toteutumiseen. Aluehallintovirastojen vastuuhenkilöt ovat lukeneet hankkeiden itsearviointit ja arvioineet erityisesti arviointilomakkeen (liite 3) kohtia 5.2, 7.1, 7.2, 7.3 ja 9.1. Aluehallintovirastojen arvioinnissa käytettiin kolmiportaista asteikkoa: etenee suunnitelmien mukaan, toteutunut osittain / käynnistymässä, ei ole toteutunut / ei tavoitteena. Lisäksi kukin aluehallintoviraston vastuuhenkilö kirjoitti huomioita hankkeen toteutumisesta. Tämän kokoavan työn tuloksia kuvataan seuraavissa luvuissa.

OHJAUSRYHMIEN ARVIOINTI TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISESTA

Osaava hakukirjeen ohjeen mukaisesti jokaisella hankkeella tulee olla verkoston nimeämä ohjausryhmä. Väliarvioinnissa pyydettiin ohjausryhmien arviota tavoitteiden saavuttamisesta.

Arvioinnin perusteella ohjausryhmien rooli vaihtelee hankekohtaisesti. Ohjausryhmän rooli voi olla varsin muodollinen suunnitelmien hyväksyjän ja yleisen seurannan rooli, toisissa hankkeissa ohjausryhmällä on vahva suunnitteleva ja toimeenpaneva rooli. Merkille pantavaa on se, että kuudessa hankkeessa ohjausryhmä ei ollut kokoontunut vielä kertaakaan ennen vuoden vaihdetta. Syyt ohjausryhmän vaisuun rooliin näyttävät olevan erilaisia. Pitkien välimatkojen verkostot pitävät yhteyttä muuten ja pienissä kahden kumppanin hankkeissa ohjausryhmän rooli koetaan tarpeettomaksi. Kolme hanketta vaikuttaa olevan niin vahvasti yhden suunnittelua johtavan henkilön hallussa, mikä on kyseenalaista kumppaneiden sitouttamisen kannalta. Näissä tapauksissa arvioinnin tekeminen on ohjannut toiminnasta vastaavaa kutsumaan ohjausryhmä koolle vuoden alusta. Ohjausryhmien roolia kannattaa miettiä jatkossa hankkeita ohjeistettaessa ja hankekoulutusta järjestettäessä.

”Ohjausryhmä kokoontuu 27.1.2011 arvioimaan ensimmäisen vaiheen tavoitteiden saavuttamista.” (hanke7/PSAVI)

”Ohjausryhmä on järjestäytynyt ja kokoontunut yhden kerran 11.10.2010 kello 10.00 – 12.00. (Liite 1. Ohjausryhmän pöytäkirja) Seuraava ohjausryhmän kokous pidetään 14.2.2011 klo 13.” (hanke6/PSAVI)

” Jokaisesta kunnasta ja oppilaitosasteelta oli edustajia jo rahoituksenhakuvaiheessa suunnittelemassa yhteistä hakemusta. Myös ohjausryhmä muodostettiin siten, että siinä on edustajia kaikista mukana olevista kunnista ja oppilaitosasteilta. Ohjausryhmän jäsenet ovat (luettelo jäsenistä)..Ohjausryhmä on kokoontunut syksyn 2010 aikana kolme kertaa. Ohjausryhmä on jaettu kolmeen tiimiin, jolloin jokainen ohjausryhmän jäsen on vastuussa jonkun projektin toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Näin pyritään siihen, että kohderyhmät ja verkoston jäsenet otetaan projekteissa mahdollisimman hyvin huomioon. Verkostoyhteistyö toimii siis sekä ohjausryhmän kautta, että pienempien projektitiimien avulla. Projektien toimintaa järjestetään siten, että monet kehittämis- ja koulutuspäivistä järjestetään vuoroin eri kunnissa. Kunnat ja oppilaitokset antavat hankkeen käyttöön koulutustiloja omarahoitusosuuteen. Projektien sisällöt pyritään valitsemaan niin, että ne hyödyttävät pienten ja isojen kuntien ja koulujen opettajia ja oppilaitosjohtajia. Toimintaa suunnitellaan myös siten, että se palvelee kaikkia kohderyhmiä: perusopetus, lukio-koulutus ja vapaa sivistystyö.” (hanke 4/PSAVI)

” Toiminnan vakiinnuttamista tukee erityisesti se, että erillistä ohjausryhmää ei perustettu, vaan muutoinkin kokoontuva sivistysjohtajien ryhmä otti hankkeen ohjausvastuun.” (hanke 19/ESAVI)

Ohjausryhmien arvioiden mukaan 65 % hankkeista etenee suunnitelmien mukaan. Noin 27 % raportoi lievistä ongelmista ja tai odotettua hitaammasta hanketyön etenemisestä. Ohjausryhmän arvio puuttuu 8 % vastauksista. Yksikään ohjausryhmän arvioin esittäneistä hankkeista ei ole kohdannut niin suuria vaikeuksia, että hankkeen toteutuminen olisi uhattuna. Hankkeiden ongelmat ovat liittyneet henkilövaihdoksiin tai teknisiin esim. sosiaalisen median välineiden käyttöön ottoon liittyviin ongelmiin. Hidas aloitus kertoo joissain tapauksissa siitä, että hankkeessa on haluttu sitouttaa verkoston jäsenet yhdessä tehtävään työhön ja kuulla heidän mielipiteitään toteutuksesta. Hitaus on myös huolellisen suunnittelun merkki, joten kokonaisuuteen voi olla tyytyväinen. Aluehallintovirastot ovat yhteydessä niihin hankkeisiin, joiden antamien tietojen pohjalta on vaikea saada riittävää varmuutta hankkeen etenemisestä. Aluehallintovirastot tulevat

myös järjestämään vuoden 2011 aikana alueellisia tapaamisia, joissa hankkeiden edustajat esittelevät toimintaansa ja saavat samalla myös vertaistukea kehittämistyöhön.

"Hankkeen käynnistäminen viivästyi syksyllä koulutussuunnittelijan arvioitua myöhemmän aloittamisajan kohdan sekä kansalaisopiston vakinaisten suunnittelijaopettajien henkilövaihdosten vuoksi. Näin ollen hankkeen pääpaino tulee olemaan vuodessa 2011, ja varsinkin kevät tehdään tiivistä työtä. Viivästyminen huolimatta alku on lähtenyt hyvin käyntiin, ja hankkeelle asetetut tavoitteet pystytään saavuttamaan. Jo nyt yhteistyö on lisääntynyt ja tiivistynyt."

"Projektet har varit mycket nyttigt och konkret upplagt. Hösten 2010 har använts till kartläggning och planering. Resultat har blivit fortbildning på gräsrotsnivå som förverkligas våren 2011. Denna typ av regionalt samarbete känns mycket meningsfull. Värdefullt att ses regelbundet inom styrgruppen och behandla andra aktuella utmaningar." (project5/SSU)

"Hanke on käynnistynyt kaikilla sen osa-alueilla ohjausryhmän linjaamien tavoitteiden mukaisesti. Ohjausryhmän asettamat tavoitteet vuoden 2010 toiminnalle asettamat on saavutettu ja hanke etenee aikataulussa." (hanke 12/ESAVI)

"Hanke on edennyt suunnitellusti. Osaamistarvekartoituksen tekeminen heti hankkeen alussa tuki hankkeen toimenpiteiden suunnittelua ja kohdentamista ajankohtaisiin ja kentällä tärkeiksi koettuihin teemoihin. Hankkeessa on toimiva projekti- ja ohjausryhmä sekä alueellinen verkosto. Hankkeen koordinointi Etelä-Pohjanmaan korkeakouluhdistyksen toimesta on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi." (hanke7/LSSAVI)

"Vaikka keuksia on ollut hankkeeseen liittyvän tietoteknisen osion käynnistämässä. Koulutuksen hallintajärjestelmä (täydennyskoulutusrekisteri, henkilörekisteri, ilmoittautumiset jne.) ja osaamiskartoituksen tekeminen hankitaan hankesuunnitelman mukaisesti ulkopuoliselta yritykseltä XX oy:ltä. Tämä yritys tuottaa myös Kuntaliiton suosittelman YY-palvelun, johon Pori ja ilmeisesti suurin osa Suomen muistakin kunnista on siirtymässä henkilöstörekisteriensä ja mm. rekrytoinnin osalta. Näin Osaava Satakunta -hankkeen henkilötietorekisteri olisi yhteensopiva tämän uuden valtakunnallisen järjestelmän kanssa. Kuitenkin henkilötietojen siirto kymmenen hankekunnan henkilötietorekistereistä on ollut vaikeaa, koska ylikunnallista tahoja sen toteuttamiseen ei ole ja kuntien toimintatavat ovat hyvin erilaisia. Henkilötietojen siirto taas on edellytys koulutusten hallintajärjestelmän ja osaamiskartoituksen toteuttamiseksi." (hanke 4/LSAVI)

KAINUULAISIA REHTOREITA OPINTOVIERAILULLA – VAISUUS VAI TULEVAISUUS OSAHANKE

VERKOSTOYHTEISTYÖN TOTEUTUMINEN

Arviointilomakkeessa (liite 3) kysyttiin verkostoyhteistyön toteutumista. Verkostoyhteistyön arvioinnit vaihtelevat lyhyestä *“Ei vielä arvioitavissa”* (hanke3/ESAVI) –lausahduksesta vuolaisiin kertomuksiin. Verkostoyhteistyön laatu vaihtelee, kuten jo edellisestä luvusta ohjausryhmien toiminnan perusteella voi arvella. Hankkeet, joissa tavoitteena on ollut aito yhteistyö ja verkoston jäsenten sitouttaminen arvioivat verkostoyhteistyön lähteneen hyvin käyntiin. Rahoitusta saaneiden joukossa on myös verkostoja, jotka ovat tehneet yhteistyötä jo aiemmin ja sen vuoksi verkostotyö on sujuvaa. Noin 65 % hankkeista verkostotyö toimii suunnitelmien mukaan ja 31 % verkostoista yhteistyö on käynnistymässä. Muutamit hankkeet eivät ole esittäneet arviota verkoston yhteistyön sujumisesta.

“Verkostoyhteistyössä on päästy alkuun. On toteutettu yhteisiä koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia. Toimivia yhteistyömuotoja ja –malleja kehitetään.” (hanke14/ESAVI)

“Syyskausi on ollut toiminnan käynnistämisvaihetta (mm. rakenteiden luominen, koulustarvekyselyn tekeminen, kevään koulutusten suunnittelu, tietojärjestelmän eli sosiaalisen median Ning-ohjelman halluunotto). Palautteenkeruukäytännöistä on keskusteltu, mutta systemaattista palautetta ei ole koottu, koska toiminta on vasta alussa.” (hanke2/LSSAVI)

"Startti on nyt ollut hyvä ja into on kova. Kevätpuolella järjestetään kunnon workshop käytäntöjen vakiinnuttamiseksi." (hanke9/LSSAVI)

"Yhteistyö on ollut tiivistä ja antoisaa, eri rakenteiden yhteensovittaminen ollut sujuvaa." (hanke3/ISAVI)

Verkostoyhteistyön sujuminen ja verkoston ymmärtäminen voimavarana on oleellista Osaava-ohjelman toteutumisen kannalta. Tavoitteena on tukea pysyvien ja opetushenkilöstön osaamisen ylläpitämiseen soveltuvien verkostojen toimintaa ja syntymistä. Vuoden 2010 valtionavustus valmisteltiin varsin nopealla aikataululla ja koulutuksen järjestäjille jäi varsin vähän aikaa muodostaa Osaavan tavoitteiden mukaiseen kehittämistyöhön soveltuvia verkostoja. Väliarviointien perusteella ei nouse esille välittömiä tarpeita muuttaa verkostoja. Toimivan verkoston merkitys on niin suuri, että verkostojen muuttamiselle tulee olla mahdollisuuksia ohjelman aikana. Verkostossa työtä ja resursseja jakamalla pientenkin ylläpitäjien on mahdollista pitää huolta henkilöstönsä osaamisesta. Tämän vuoksi on hämmentävää lukea muutamien hankkeiden arvioita verkostotyöstä. *"Verkostoyhteistyö on ollut tähän mennessä melko pientä johtuen siitä, että ne aihepiirit, joissa yhteistyötä tapahtuu, ovat vielä edessäpäin"* (hanke2/ESAVI). Joissakin hankkeissa verkosto tuntuu päälle liimatulta, muodon vuoksi olemassa olevalta. Tällainen tulkinta näyttää liittyvän tapauksiin, joissa suunnittelu ja toteutus ovat voimakkaasti yhden hakijan hallussa tai ulkoistettuina täydennyskoulutusta tarjoavalle organisaatiolle. Tällöin yhteistyön jatkuminen hankerahoituksen päättymisen jälkeen on kyseenalaista. Aluehallintovirastot kiinnittävät erityistä huomiota verkostojen toimivuuteen vuoden 2011 aikana.

LAATUTYÖTÄ LAADUN MITTAREIDEN PARISSA

KEHITTÄMISSUUNNITELMIEN LAATIMINEN JA KEHITYSKESKUSTELUKÄYTÄNTÖJEN KEHITTÄMINEN

Vuoden 2010 Osaava hakukirjeessä todetaan: *toimijat sitoutuvat kehittämistoimintaan sekä laajaan/päivittämään osaamisen kehittämissuunnitelmansa ja toiminnan kehittämiseen keskeisesti liittyvät kehityskeskustelukäytänteensä.* Tämä tavoite ei tule toteutumaan väliarvioinnin perusteella kaikissa hankkeissa. Hankkeista 21 % etenee kehittämissuunnitelmien laadinnassa suunnitelman mukaisesti, 58 % on aloittanut kehittämissuunnitelmatyön, mutta se on vasta alkuvaiheessa ja 11 % ei ole aloittanut kehittämissuunnitelmien laatimista. Noin 10 % hankkeista on sellaisia, joissa kehittämissuunnitelman laatiminen ei ole ollut tässä vaiheessa hankkeen tavoitteena. Nämä hankkeet joko keskittyvät täydennyskoulutuksen toteuttamiseen tai niissä mallinnetaan muita osaamiseen liittyviä asioita esim. ammattiopettajan osaamista.

”Systemaattisia työyhteisöjen ja henkilöstön kehittämissuunnitelmia laaditaan sekä alueellisesti että toimijakohtaisesti. Koko verkostolle luodaan suunnitelmallisen ammatillisen osaamisen kehittämisen rakenteita (keskitetty, yhteinen täydennyskoulustarjonta oppilaitosten omien sisäisten koulutusten ohella, sekä malli tiimiopetusjaksoista, työelämäjaksoista ja vertaismentoroinnista osaamisen kehittämisen menetelminä perinteisemmän koulutuksen ohella). Lisäksi kukin toimija arvioi ja tarvittaessa parantaa henkilöstön kehittämissuunnitelmaansa (jonka yhtenä osana kehityskeskustelukäytäntöjen kehittämisen).” (hanke6/ESAVI)

”Projektkoordinatorin esitys kehittämissuunnitelman ja kehityskeskustelukäytäntöjen kehittämisen osana on hyväksytty. Erittäin tärkeä on kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen ja niiden soveltaminen käytännössä. Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen on keskeinen osa kehittämissuunnitelmaa. Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen on keskeinen osa kehittämissuunnitelmaa. Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen on keskeinen osa kehittämissuunnitelmaa.” (project4/SSU)

Tilanne on samantyyppinen kehittämissuunnitelmien ja kehityskeskustelukäytäntöjen suhteen. Vain 9 % hankkeista on tarttunut kehityskeskustelukäytäntöjen kehittämiseen aktiivisesti syyskauden aikana, 39 % hankkeista oli käynnistämässä kehittämistyötä ja peräti 52 % ei ollut käsitellyt aihetta. Kehityskeskustelukäytäntöihin tulee kiinnittää jatkossa kiinnittää enemmän huomiota.

”Kehityskeskustelukäytännöt ei ole mukana tavoitteissa.” (hanke1/ESAVI)

”Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen ei ole vielä hankkeen tässä vaiheessa ollut aktiivisen kehittämisen ja analysoinnin kohteena.” (hanke9/ESAVI)

”Kunnissa on käytössä kehityskeskustelut. Pedagogiset kehityskeskustelut -koulutus on tulossa heti alkuvuodesta. Tilaisuudessa jaetaan myös hyviä kehityskeskustelumalleja.” (hanke6/ESAVI)

”Kukin kumppani kehittää omia kehityskeskustelukäytäntöjään hankerahoituksen ”kunkin kumppanin oman käytön osuudella”. Toimijat ovat raportointivelvollisia omista kehittämistoimenpiteistään hankehallinnon kautta. Asiantuntijuutta kehityskeskustelukäytännöistä ja osaamisen kehittämisestä ja seurannasta jaetaan esimiestasolla (koulutusilaisuuksissa, joissa esitellään käytössä olevia menetelmiä sekä verkoston oppilaitosjohdosta koostuvassa vertaismentorointiryhmässä.” (hanke6/ESAVI)

Koulutustarvekartoitukset nousevat väliarvioinnissa vahvasti esille. Täydennyskoulutuksen tarvelähtöisyyden ja opetushenkilöstön omien mielipiteiden esille nostamisen näkökulmasta kartoitukset ovat perusteltu pohja suunnitella ja toteuttaa koulutusta. Tämä malli suosii yksilökeskeistä osaamisen ylläpitämisen kulttuuria. Osaamisen kehittämisessä tulisi kuitenkin aiempaa enemmän ottaa huomioon myös työyhteisön ja koulutuksen ylläpitäjän tarpeet täydennyskoulutuksen sisältöjä mietittäessä. Tällöin kehityskeskustelut (esimies-alais-keskustelut) ovat keskei-

sessä asemassa. Näissä keskusteluissa on mahdollista välittää tietoa ja tarpeita yksilötason ja ylläpitäjätason välillä.

KOYTEENA ESTEETTÖMÄT TILAT JATOIMINTAKULTTUURI: "Sitä oppii kun ite näkkee."

TÄYDENNYSKOULUTUKSEN / OSAAMISEN LISÄÄMISEN TOTEUTUMINEN

Osaava verkostohankkeissa järjestettyyn täydennyskoulutukseen osallistui 10 728 henkeä vuoden 2010 syyskaudella. Tulos on yllättävän korkea ottaen huomioon, että 13 hanketta (hankkeita yhteensä 76) kertoi, ettei hanke vielä syyskauden aikana järjestänyt yhtään varsinaista koulutustilaisuutta. Näissä hankkeissa syyskauden painopiste oli koulutustarvekartoituksissa ja muussa suunnittelussa. 33 hanketta kertoi, että heidän koulutustoimintansa on vasta käynnistymässä ja 30 hankkeella koulutustoiminta oli suunnitelmien mukaisessa vauhdissa jo syyskauden aikana. Hankkeiden saamien ohjeiden mukaan täydennyskoulutuksen tilastoon luetaan myös sellaiset ohjaus- ja suunnitteluryhmien kokoukset, joissa on kyse osallistujien osaamisen lisäämisestä.

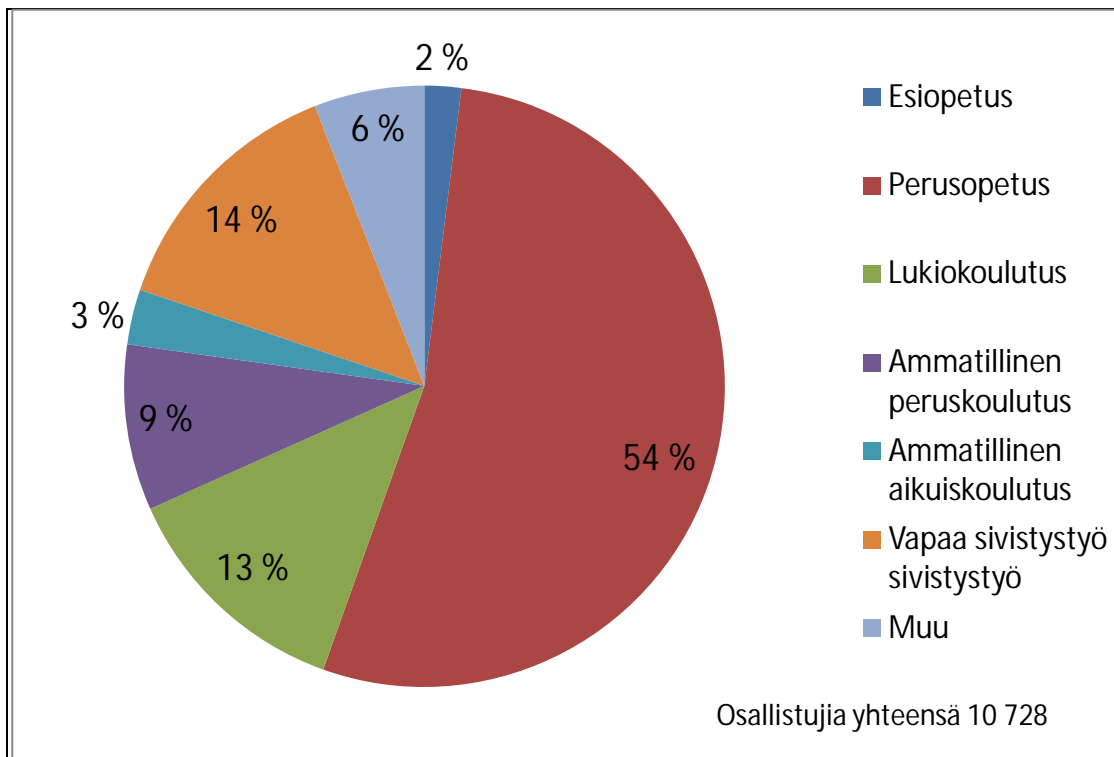
Koulutukseen osallistuneiden määrien tilastointiin liittyi ongelmia. Vaikka aluehallintovirastot ohjeistivat hankkeita heti rahoituspäätöksen yhteydessä, hankkeiden esittämässä koulutusmäärissä oli puutteita ja virheitä. Aluehallintovirastot pyysivät tarkennuksia lukuisilta hankkeilta. Näistä korjaustoimenpiteistä huolimatta tulee osaan ilmoitetuista koulutusmääristä suhtautua varovaisesti. Erityisesti koulutuspäivien lukumäärissä on ohjeista huolimatta eroavuuksia ja eri-

tyisten kohderyhmien erittely ei ole kaikkien hankkeiden osalta luotettavaa. Aluehallintovirastot ovat pyrkineet auttamaan niitä hankevastaavia, jotka eivät ole osanneet käytössä olleita exel-
taulukkoja täyttää. Jatkossa hankkeiden ohjeita ja neuvontaa tulee kehittää.

Taulukko 2. Verkostohankkeiden järjestämään täydennyskoulutukseen osallistuneet syyskauden 2010 aikana koulutusasteittain

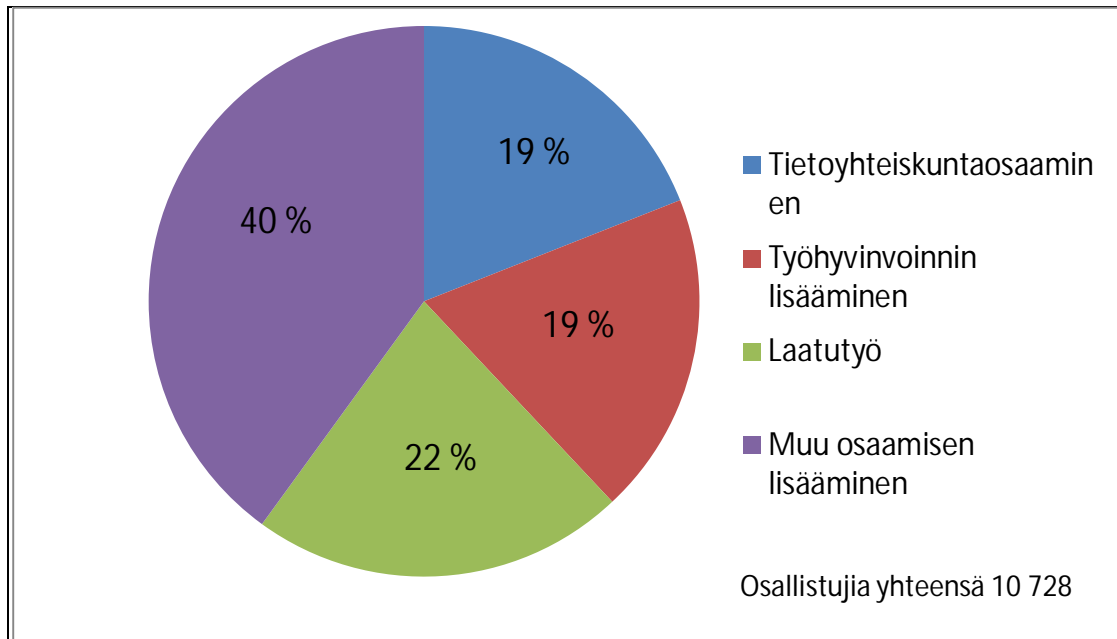
	<i>Tilaisuuksien määrä yht.</i>	päivien lkm	esi- opetus	perus- opetus	lukio	ammatil- linen peruskou- lutus	ammattillinen aikuis- koulutus	vapaa sivistystyö	muu	osallistujia yht.
Etelä-Suomen AVI	95	149	89	1203	339	152	130	329	257	2499
Itä-Suomen AVI	97	117	8	386	467	234	65	210	110	1480
Lapin AVI	53	81,5	0	0	2	327	15	0	0	344
Länsi-Suomen ja Sisä-Suomen AVI	61	66,5	29	1086	140	16	3	250	61	1585
Pohjois-Suomen AVI	69	81,5	32	625	89	199	8	477	37	1467
Lounais-Suomen AVI	83	62,5	22	1571	305	0	12	202	137	2254
RFV i Västra och Inre Finland	27	19,5	2	923	33	63	53	8	18	1100
KAIKKI YHTEENSÄ	485	577,5	182	5794	1375	991	286	1476	620	10728

Hankkeet ovat eritelleet täydennyskoulutukseen osallistuneet henkilöt koulutusasteen mukaan (kuviot). Suurin osallistujaryhmä syyskaudella 2010 toteutuneessa täydennyskoulutuksessa on ollut perusopetuksen henkilöstö (54%). Myös vapaan sivistystyön henkilöstön osuus (14 %) ja lukiokoulutuksen henkilöstön osuus (13 %) ovat suhteellisen suuria. Nämä tulokset ovat toivottavia, sillä näissä ammattiryhmissä on aiemman arviointitiedon perusteella vähän täydennyskoulutukseen osallistuneita. Ammatillisen koulutuksen henkilöstön osuudet luultavasti nousevat suhteellisesti jatkossa, sillä useissa ammatillisen koulutuksen hankkeissa koulutustoiminta oli vasta alussa.

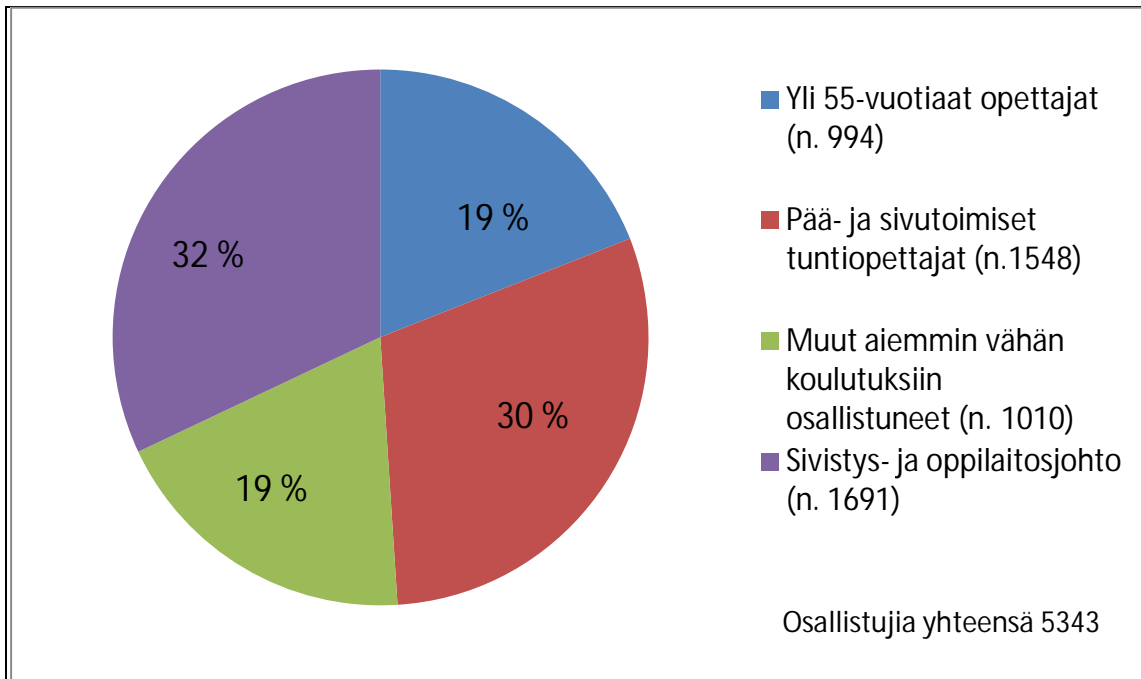
Kuvio 1 Syyskauden 2010 aikana verkostohankkeissa toteutunut opetushenkilöstön täydennyskoulutus osallistujien koulutusasteen mukaan (n. 10728)

Osaava –ohjelman tavoitteena on lisätä opetushenkilöstön työhyvinvointia sekä tietoyhteiskunta- ja laatuosaamista. Nämä tavoitteet näyttävät toteutuvan suhteellisen samansuuruisina osuuksina sekä aiemmin tehdyn hankesuunnitelmien sisältöihin perustuvan arvioinnin että nyt koottujen, syyskaudella 2010 toteutuneen täydennyskoulutuksen ja osaamisen lisäämisen määrien perusteella. Syyskauden 2010 täydennyskoulutustilaisuuksien temaattinen jakauma on esitettyä kuviossa 2. Teemaluokka muu osaamisen lisääminen oli syyskaudella suuri. Kohta muu osaamisen lisääminen sisältää myös hankkeiden suunnittelukokouksia ja tilaisuuksia, joihin on liittynyt sisältöjä useammasta eri teemasta. Myös erityisille kohderyhmille tarjotut räätälöidyt täydennyskoulutukset on usein merkitty kyseiseen luokkaan. Hankesuunnitelmien perusteella on oletettavaa, että tämän luokan suhteellinen osuus pienenee jatkossa. Muu osaamisen lisääminen on prosentuaalisesti kuitenkin sen verran suuri, että tarjottavan osaamisen lisäämisen sisältöihin tulee hankkeissa ja hankkeille suunnatussa ohjauksessa kiinnittää huomiota. Osaava-ohjelman mukaisen valtionavustuksen tavoitteena ei ole tuottaa mitään hyvänsä koulutusta vaan painotuksen kokonaisuuden tulee olla asetettujen tavoitteiden mukainen.

Kuvio 2. Syyskauden 2010 aikana verkostohankkeissa toteutunut täydennyskoulutus sisällöllisten teemojen mukaan jaoteltuna

Osaava ohjelman erityisinä kohderyhminä olivat vuonna 2010 yli 55- vuotiaat opettajat, pää- ja sivutoimiset tuntiopettajat ja muut vähän koulutukseen osallistuneet. Myös oppilaitosjohto nostettiin hakuvaiheessa erityiseksi kohderyhmäksi. Hankkeiden toimittamien tietojen mukaan mainitut erityisiin kohderyhmiin kuuluvia osallistui koulutuksiin runsaasti suhteessa koulutukseen osallistuneiden kokonaismäärään. Tietojen mukaan jopa puolet (5343 henkeä) täydennyskoulutuksiin osallistuneista edustaa erityisryhmiä (kuvio 3). Tähän tietoon on syytä suhtautua varovaisesti. Osa hankkeista eritteli kaikki täydennyskoulutukseen osallistuneet myös erityisryhmiin ja osa ilmoittama erityisryhmien osallistujamäärä oli korkeampi kuin koko täydennyskoulutuksiin osallistuneiden määrä. Erittelyissä ilmeni paljon virheitä, joita aluehallintovirastoissa on pyritty tarkistamaan ja korjaamaan. Näiden tietojen keräämisen ja koonnin osalta tarvitaan parempia ohjeita jatkossa. Tulos kuitenkin kertoo siitä, että hankkeissa pyritään tavoittamaan erityisryhmiä ja tarjoamaan heille sopivia tapoja ylläpitää osaamistaan.

Kuvio3. Syyskauden 2010 aikana verkostohankkeiden täydennyskoulutukseen osallistuneiden ohjelman erityisten kohderyhmien osallistujamäärät

Määrän lisäksi täydennyskoulutuksessa on oleellista sen laatu. On iloinen asia, että väliarvioinnissa nousee esille ahkera koulutussuunnittelu, jonka tavoitteena on tarjota osaamisen lisäämisen mahdollisuuksia mahdollisimman osallistumisen kynnystä madaltaen, lähellä ja räätälöitynä. Myös valtalinjasta poikkeavia koulutusmuotoja halutaan kokeilla ja ottaa käyttöön. Väliarvioinnin perusteella ei vielä voi tehdä päätelmiä uudempien koulutusmuotojen yleisyydestä tai onnistumisesta, sillä niin monissa hankkeissa koulutusten järjestäminen oli vasta pääsemässä käyntiin vuoden vaihteessa. Mentorointia, opintovierailuja ja vertaisoppimista pidetään arvioinneissa kokeilemisen arvoisina kouluttautumisen muotoina ja sosiaalisen median välineitä halutaan ottaa käyttöön.

MIHIN SUUNTAAN JATKOSSA? TÄYDENNYSKOULUTUSTA HAILUODOSSA

HAASTEITA JATKOSSA VÄLIARVIOINNIN PERUSTEELLA

Tämä väliarviointiraportti kuvaa alussa olevan ohjelman verkostohankkeiden käynnistymistä. Hanketoimijoiden joukossa on kokeneita projektityötä käyttäviä organisaatioita ja kokemattomia, yhteistyön uusia polkuja taivaltavia. Osalla hankkeista syyskauden 2010 toiminta on keskittynyt suunnitteluun ja kartoitukseen, osalla jo täydennyskoulutuksen toteuttamiseen. Kokonaiskuvaa aloitusvaiheesta voi pitää positiivisena, vaikka tämä raportti osoittaa myös selkeitä kehittämisen kohtia.

Haasteena on verkoston laajuus ja heterogeenisyys. Alkuvaiheessa onkin painotettu mm. hyvien tiedotuskanavien luomista ja niiden tutuksi tekemistä verkoston toimijoille. Haasteena on myös kannustaa mukaan ne, jotka tavallisesti osallistuvat täydennyskoulutuksiin vain harvoin. Kehittämisyhmän kanssa ideoidaan tapoja tähän. Haluamme myös tarjota uudenlaisia osaamisen kehittämisen menetelmiä. Haasteena on muuttaa käsityksiä menetelmistä siten, että esimerkiksi vertaismentorointi nähdään ja mielletään henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen tapana samalla, kun hankkeessa sen kautta kartoitetaan verkoston tarpeita. (hanke 6/ESAVI)

Verkostossa kehittämishaasteita ovat verkoston hyödyntäminen ja osaamisen jakaminen. Kehittämistyössä haasteena voi alustavasti pitää toiminnan tasalaatuaista toteutumista joka puolella organisaatiota. Organisaation eri osat ovat esimerkiksi tiimityössä hyvin eri vaiheissa; osalla tiimeistä on tiimityöstä monien vuosien kokemus, osa on vasta aloittamassa. Hyvien käytäntöjen levittäminen tiimistä toiseen yli yksikkörajojen. (hanke25/ESAVI)

Hankkeiden omien arviointien perusteella tärkeää on saada verkostoyhteistyö toimimaan ja suunniteltu täydennyskoulutus toteutumaan. Aluehallintovirastojen näkökulmasta arviointitiedon koontia tulee kehittää sekä teknisesti että ohjeistuksen osalta. Myös hanketyö kaipaa tukea. Hyviä tapoja tukemisessa voisivat olla alueelliset hankevastaavien tapaamiset (vertaistuki ja koulutus) sekä vuosittain hankevastaaville tarjottava kansallinen hanketoiminnan koulutus. Tällainen koulutus järjestetään kuluvana vuonna Osaava Forum –päivän yhteydessä.

On toivottavaa, että Osaava-ohjelman arviointia ja seurantaä kehitetään avoimeksi ja kehittämistyötä innostavaksi. Aluehallintovirastot ovat mielellään mukana tässä kehittämistyössä. Myös monilla hankkeissa toimivilla on osaamista ja intoa kehittää toimintaa edelleen.

Tietoja ja uutisia Osaava verkstohankkeista löytyy myös lukuisilta verkkosivuilta. Jatkossa verkkosivuja ja sosiaalisen median palveluja voidaan hyödyntää vielä enemmän.

Esimerkkejä sivustoista ja verkkojulkaisuista:

Forssan seudun osaava-ohjelman nettisivut ovat valmisteilla

<http://www.forssa.fi/?pageid=bJY0glnIKSRVL8J&parent0=0LI4l0uL8ddelCe&parent1=g3PgYgYBiqw9wGe&parent2=eM9JJ0TmJXF5l6K>

Pohjois-Savon koulutuspalveluiden henkilöstö osaavaksi –verkkosivut:

<http://www.peda.net/veraja/kuopio/taydennyskoulutus/osaava>

Osaava Verso hankkeelle (hallinnoija OSEKK) on rakennettu yhteinen ympäristö:

www.osaavaopettaja.fi <<http://www.osaavaopettaja.fi> johon on muodostettu ala- ja teemakohtaisia ryhmiä.

Kainuun Osaajat hankkeen kuulumisia on luettava Kajaanin yliopistokeskuksen verkkojulkaisussa:

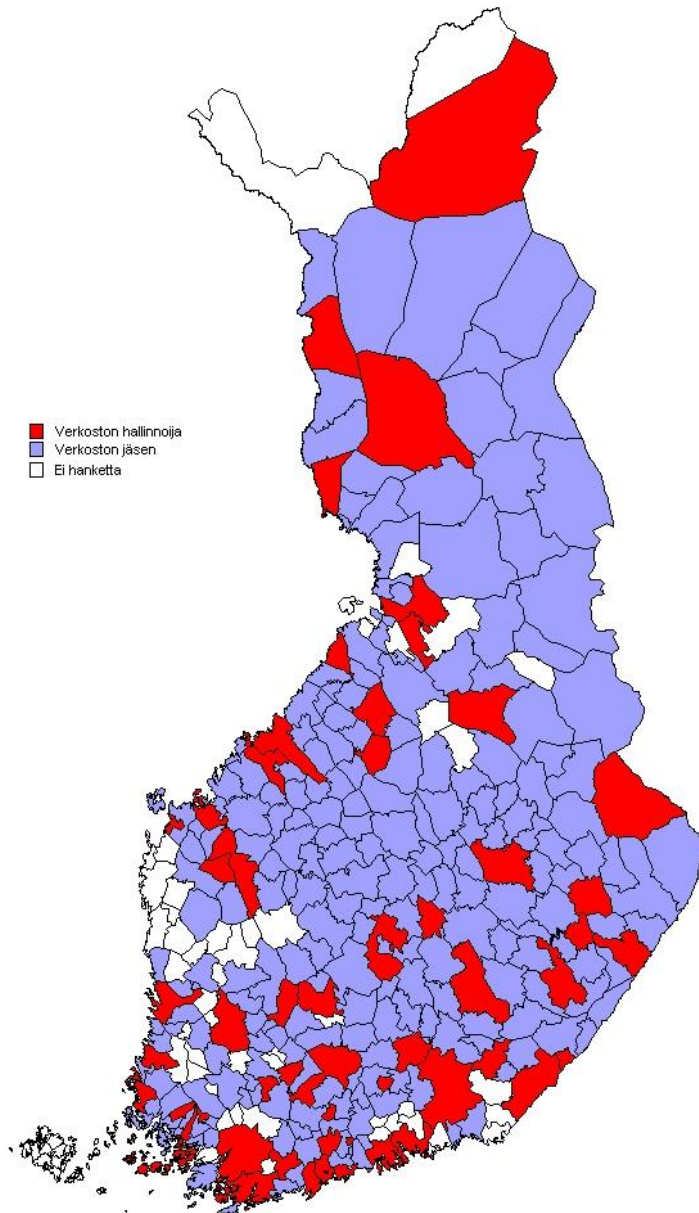
<http://www.kajaaninyliopistokeskus oulu.fi/kampuslehti/>.

MUISTATHAN MYÖS OSAAVA FACE BOOK –SIVUSTON, MIKÄ ON KAIKILLE AVOIN KANAVA VIESTINTÄÄN!

LIITTEET

LIITE 1 OSAAVA- HANKKEIDEN JAKAUTUMINEN VERKOSTOJEN JÄSENTEN SIAINTIKUNTIEN MUKAAN

OSAAVA-hankkeet 2010

LIITE 2 ARVIOINNIN SAATEKIRJE

Osaava -hankkeen seuranta- ja arviointiohjeet 2010 rahoitetut

Hakijan on seurattava ja arvioitava Osaava-hankkeen kohteena olevaa kehittämistyötä määrällisesti, laadullisesti ja taloudellisesti. Hakijan on annettava hankkeen toiminnasta Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle verkostoa edustava

1. lyhyt selvitys 31.12.2010 mennessä (lomakkeet 1-4, ei liitteitä, laadullinen arviointi muutaman lauseen kuvauksina)
2. sekä loppuseelvitys 10.2.2012 mennessä (lomakkeet 1-4 liitteenä sekä oikeaksi todistettu kirjanpidon raportti).

Yhteenvedona on alla koottu yhteen määrällisen seurannan ja laadullisen arvioinnin keskeiset seurattavat kohteet oheisilta kolmelta lomakkeelta, sekä ohjeet taloudellista seurantaa varten.

Määrällinen seuranta

1. Koulutus- ja kehittämistapahtuman aihe
2. Aika ja paikka
3. Muoto, onko tapahtuma
 - A) luento,
 - B) oppimisvierailu,
 - C) vertaisoppimis-tapahtuma,
 - D) verkko-opetuksen kautta järjestetty, vai
 - E) muu mikä
4. Kesto koulutuspäivinä:
Koulutettavapäivä = koulutuksen pituus henkilöä kohden
1-3 tunnin tilaisuus on 0,5 pv ja 4-7 tunnin tilaisuus on 1 pv.
5. Aihepiiri
 - A) tietoyhteiskuntaosaaminen,
 - B) henkilöstön työhyvinvointi,
 - C) laatutyö (perusopetuksen laatukriteerityö), vai
 - D) muu täydennyskoulutus.
6. Osallistujamäärät

oppilaitostyyppin mukaan	erityisen kohderyhmän mukaan
1. esiopetus	1. yli 55-vuotiaat opettajat
2. peruskoulu	2. pää- ja sivutoimiset tuntiopettajat
3. lukio	3. muut aiemmin vähän koulutuksiin osallistuneet
4. ammatillinen peruskoulutus	4. sivistys- ja oppilaitosjohto
5. ammatillinen aikuiskoulutus	5. muu opetushenkilöstö
6. vapaa sivistystyö	
7. muu	

- Laadullinen arviointi** Osaava-hankkeen laadullinen arviointi tehdään oheisella lomakkeella 3, jossa arviointikohteet on eritelty tarkasti. Keskeistä on arvioida kehittämishankkeen tavoitteiden saavuttamista ja tässä yhteydessä esiin tulleita kehittämishaasteita sekä kuvata ja arvioida toteutunutta kehittämistoimintaa erityisesti rakenteiden ja käytäntöjen näkökulmasta, kuten kehityskeskustelukäytäntöjen, kehittämissuunnitelman tai -suunnitelmien sekä toiminnan vakiinnuttamisen kannalta. Tämän lisäksi pyydetään kuvausta ja arviota järjestetystä täydennyskoulutuksesta tai osaamisen lisäämisen toimista, palautekäytännöistä ja palautteista sekä arviota täydennyskoulutuksen tai osaamisen kehittämisestä jatkossa.
- Arviointiin tulee liittää laadittu kehittämissuunnitelma joko oheen, tai antaa verkko-osoite, josta se on luettavissa. Arviointiin voi liittää myös muita mahdollisia liitteitä.
- Taloudellinen seuranta** Hakijan tulee seurata hankkeen eri kulumomenttien käyttöä hankkeen aikana samalla kuluerittelyllä kuin hakuvaiheessa, lomake ohessa. Mikäli hankkeen sisältöön tulee oleellisia muutoksia hankkeen käynnistyttyä, on niistä neuvoteltava rahoituksen myöntäjän kanssa. Tällainen oleellinen muutos on kulumomentin muuttuminen 10 % verran.
- Kirjanpito** Avustuksen saajan tulee perustaa avustuksen kohteena olevalle kehittämishankkeelle oma kustannuspaikkansa. Loppuraportointivaiheessa hakijaa pyydetään toimittamaan hankkeesta oikeaksi todistettu kirjanpidon raportti/ote.
- Logot** Mikäli hanke julkaisee tiedotteita tai muita kirjallisia tuotoksia, on niissä käytettävä rahoittavan aluehallintoviraston ja Osaava –ohjelman logoja.
- Lomakkeet**
1. Kehittämishankkeen aikana järjestetty täydennyskoulutus aihepiireittäin
 2. Kehittämishankkeen aikana järjestetty täydennyskoulutus kohderyhmittäin
 3. Kehittämishankkeen laadullinen arviointi
 4. Taloudellinen seurantalomake
- Selvitysten toimittaminen**
- Selvitykset toimitetaan 31.12.2010 mennessä (lyhyt selvitys) sekä 10.2.2012 mennessä (loppuselvitys) osoitteeseen sekä sähköpostilla että kirjeitse osoitteella: XXY

LIITE 3 LAADULLISEN ARVIOINTITIEDON ITSEARVIOINTILOMAKKEESSA PYYDETYT TIEDOT

OSAAVA -OHJELMAN MUKAISEN KEHITTÄMISHANKKEEN ARVIOINTI

1. Hankkeen nimi
 2. Avustuksen hakija (hallinnollisesti vastuullinen verkoston jäsen)
Koulutuksen järjestäjä
 3. Verkoston muut jäsenet
Luettelo verkoston jäsenistä
 4. Verkoston yhteistyökumppanit
Muut yhteistyökumppanit

 5. Kehittämishankkeen tavoitteet ja niiden saavuttamisen arviointi
 - 5.1 Tavoitteet
 - 5.2 Ohjausryhmän arviointi tavoitteiden saavuttamisesta
 - 5.3 Verkoston ja sen yhteistyökumppaneiden arviointi tavoitteiden saavuttamisesta
 - 5.4 Keskeiset kehittämishaasteet jatkossa

 6. Kuvaus toteutuneesta kehittämistoiminnasta (rakenteet ja käytännöt)
 - 6.1 Verkoston toiminta
 - 6.2 Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen
 - 6.3 Kehittämissuunnitelman laatiminen
 - 6.4 Toiminnan vakiinnuttamista tukevat toimenpiteet

 7. Arviointi toteutuneesta kehittämistoiminnasta (rakenteet ja käytännöt)
 - 7.1 Verkostoyhteistyön toteutuminen
 - 7.2 Kehityskeskustelukäytännöt
 - 7.3 Kehittämissuunnitelma/t
 - 7.4 Toiminnan vakiinnuttaminen

 8. Kuvaus järjestetystä täydennyskoulutuksesta / osaamisen lisäämisen toimista
 - 8.1 Koulutuksen / toiminnan tavoitteet (sisällöt, erityiset kohderyhmät, toteutustavat)
 - 8.2 Kuvaus palautekäytännöistä

 9. Arviointi järjestetyn täydennyskoulutuksesta / osaamisen lisäämisen toimista
 - 9.1 Arviointi toteutuneesta täydennyskoulutuksesta / osaamisen lisäämisen toimista
 - 9.2 Kooste osallistujien palautteiden keskeisistä sisällöistä
 - 9.3 Täydennyskoulutuksen / osaamisen kehittäminen jatkossa

 10. Hankkeeseen osallistuneen opetustoimen henkilöstön kokonaismäärä
(kehittämistyö, täydennyskoulutus / osaamisen lisäämisen toimet)
- Paikka ja päiväys Allekirjoitus (henkilön, jolla on nimenkirjoitusoikeus)
Nimenselvennys

Osaava-ohjelma
Programmet Kunnig